

FELDER LODDEVANN ZD-PRO

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Handelsnavn	FELDER LODDEVANN ZD-PRO
Synonymer	
Produsent, importør	Rheinzink Norge Kåsenvn. 16 7340 Oppdal Telefon: 72 42 39 00 Fax: 72 42 39 22
Anvendelse	Flussmiddel for lodding - Flux-Pen, 40 ml.
Utarbeidet av	Akre-Aas Miljøkjemi AS - Tlf. 72 41 10 01

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Ingrediens	EC-nr.	CAS-nr.	Vekt-%	Klass.	R-setninger
sinkklorid	231-592-0	7646-85-7	20-30	C,N	34-50/53
Saltsyre (som hydrogenklorid)	231-595-7	7647-01-0	5-10	C	34-37
ammoniumklorid	235-186-4	12125-02-9	1-5	Xn	22-36
Vann		7732-18-5		IK	

Tegnforklaring Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplisiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig

Ingrediens-kommentarer Den fulle tekst for R-setningene ovenfor finnes i punkt 15 (produktets merking) og i punkt 16 (øvrige setninger).

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

ETSENDE

MILJØSKADELIG

Etsende. Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Annen informasjon	Tilskadekomne bringes i sikkerhet, holdes varm og i ro. Ved bevisstløshet; sørg for åpne luftveier, løs opp stramme klær og legg pasienten i stabilt sideleie. Ved livløshet; gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Gi ikke drikke til pasient med nedsatt bevissthet. Vurder behov for lege.
Innånding	Sørg for frisk luft. Søk lege i tilfelle vedvarende ubehag.
Hudkontakt	Fjern straks tilsølte klær. Søl på huden fjernes snarest med rikelig mengde flytende såpe og vann. Forbrenning og etseskader kjøles med vann til smertene opphører. Avbryt ikke skyllingen for tidlig, fortsett eventuelt under transport til lege. Hudskader bør behandles av lege.

FELDER LODDEVANN ZD-PRO

Fortsettelse fra forrige side

Øyekontakt	Skyll straks øyet forsiktig med rikelig mengde vann i minst 15 minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser. Hold øynene åpne. Fortsett å skylle mens lege kontaktes, eventuelt under transport til legevakt.
Svelging	Skyll munnen godt og drikk rikelig med vann eller helst melk. Flytende syrenøytraliserende midler kan gis. Unngå brekninger. Søk straks lege.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Passende slukningsmidler	Karbondioksyd, pulver, vann, alkoholbestandig skum.
Brann og eksplosjonsfarer	Produktet er i seg selv ikke brennbart eller brannfarlig. Ved reaksjon med uedle metaller kan det utvikles små mengder meget brannfarlig hydrogengass. Ved oppvarming og større brann avgis sterkt irriterende og helseskadelig damp og røyk.
Personlig verneutstyr	Bruk egnede verneklær, åndedrettsvern med lufttilførsel eller røykdykkerutstyr i tilfelle større brann eller eksponering for røykgasser.
Annen informasjon	Unngå utslipp av forurenset avrenningsvann til kloakkavløp eller vannmiljø.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for god ventilasjon / utlufting. Bruk egnede verneklær, se punkt 8. Hold uvedkommende folk og dyr vekk fra det forurensete området. Sørg for varsling av personer som kan påvirkes av utslippet.
Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø	Dem opp for spredning og tett til alle avløp. Større utslipp til vann eller jord skal meldes til Brannvesenet.
Egnede metoder for skadebegrensning og opprensning	Mekanisk oppsamling i egnet avfallsbeholder. Små søl skylles straks bort med rikelig mengde vann eller samles opp med absorberende materiale. Bruk egnet avfallsbeholder av plast. Skyll etter med rikelig mengde vann. Avfall disponeres som beskrevet i punkt 13.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

Håndterings-veiledning	Produktet må bare brukes som flussemiddel ved loddearbeider. Sørg for god ventilasjon. Unngå søl, sprut og hudkontakt, samt innånding av damp og røyk. Skyll etter med rikelig mengde vann etter lodding for å fjerne rester av flussemiddel. Det må ikke røykes, spises eller drikkes under arbeidet. Holdes vekk fra åpen ild.
Lagransvisning	Lagres i kjølig og godt ventilert rom i tett lukket originalemballasje. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Ingrediens	CAS-nr.	Normtype	Adm. Norm	Anm.
sinkklorid	7646-85-7		1mg/m3 -ppm (2002)	
Saltsyre (som hydrogenklorid)	7647-01-0		7mg/m3 (2001)	
ammoniumklorid	12125-02-9		10mg/m3 -ppm (2002)	1)

FELDER LODDEVANN ZD-PRO

Fortsettelse fra forrige side

Forebyggende tiltak	Må bare brukes på godt ventilerte steder. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug anbefales ved fast arbeidssted. Alt personlig verneutstyr skal være CE-merket. Eksponert hud vaskes regelmessig med vann og såpe etter hvert skift, ved pauser og toalettbesøk.
Åndedrettsvern	Ved fare for innånding av damp eller tåke brukes maske med filter B/E (grå/gul).
Øyevern	Bruk briller / ansiktsmaske ved arbeid som kan medføre fare for sprut. Øyedusj skal være tilgjengelig.
Arbeidshansker	Bruk varmebestandige arbeidshansker i neopren, PVC eller annet motstandsdyktig materiale.
Verneklær	Ved risiko for hudkontakt eller sprut skal egnede verneklær benyttes, som kjeledress med lange ermer og ben, gummistøvler, gummiforkle m.m. Gå ikke med klær som er gjennomtrukket av produktet. Tilsølte klær tas av og vaskes før ny bruk. Etter hudkontakt, vask med såpe og lunkent vann.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Produktets form	Væske	Lukt	Svak stikkende
Farge	Klar, fargeløs	Oppløselig i	-
Smelte/frysepunkt	<0 °C	Kokepunkt	>100 °C
Tetthet	1,3 g/cm ³	Flammepunkt	>130 °C
Ekspløsjonsområde	- - -	pH (kons.)	1
Løselighet i vann	Løselig	Molmasse	-
Damptrykk	.	Viskositet	-
Metningskons.	.	Tenn temperatur	-
Dekomponeringstemp.	>300 °C	Luktegrense	-
pH løsning	-	Damptetthet (luft=1)	-

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Produktet er stabilt ved normal håndtering og oppbevaring. Ved sterk oppvarming dannes farlige gasser.
Reagerer med	Kan reagere med baser. Etsrer aluminium og enkelte andre metaller, særlig ved oppvarming. Små mengder hydrogengass utvikles.
Farlige spaltningsprodukter	Sinkklorid, sinkoksyd, hydrogenklorid og ammoniakk kan frigjøres ved oppvarming.

11. HELSEFAREOPPLYSNINGER

Annen informasjon	Produktet virker etsende på hud og slimhinner.
Innånding	Innånding av damp og røyk vil gi akutt irritasjon av de øvre luftveier med hosteanfall, samt mulig hodepine, tretthet og svimmelhet. Ved høy eksponering er det fare for lungeskade.
Hudkontakt	Hudkontakt kan gi sterk irritasjon og mulig etseskade. Sår leges langsomt med fare for varig arddannelse.
Øyekontakt	Øyekontakt kan gi alvorlig skade på hornhinnen med fare for blindhet.
Svelging	Svelging kan føre til alvorlig etseskade i munn, svelg, spiserør og magesekk. Fare for blodtrykksfall og sirkulasjonssvikt.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Ingen kroniske effekter er dokumentert.

FELDER LODDEVANN ZD-PRO

Fortsettelse fra forrige side

Allergi	Ingen kjent allergifare.
Mutagene effekter	Ingen kjent mutagen effekt.
Kreft	Ingen kjent kreftfare.
Reproduksjons-skade effekter	Ingen kjent reproduksjonsskadelig effekt.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Mobilitet	Blandes lett med vann. Kan forurense jord og grunnvann.
Nedbrytbarhet	Sinkklorid er ikke biologisk nedbrytbart
Akkumulering	Ingen fare for bioakkumulering.
Økotoksisitet	Data for inngående komponenter klassifiserer produktet som meget giftig for vannlevende organismer Sinkklorid: LC50 (fisk): 0,1-2 mg. / liter

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Generelt	Små mengder flytende avfall som genereres ved loddearbeid kan skylles bort med vann. Rester av konsentrert produkt og emballasje leveres som farlig avfall til autorisert mottager. Avfallsbesitteren er ansvarlig for korrekt behandling av restprodukter.
Avfallsgrupper	Avfallstoff nr. 7097 - Uorganiske løsninger . EAL-kode 11 01 05. EAL-koden er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Se forskrift om farlig avfall datert 20.12.2002.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN nummer	1840												
Fareseddel	8												
Forpakkings-gruppe	III												
Annen transport-informasjon	Produktet vil normalt komme inn under bestemmelsene om "Unntatte mengder". Se detaljerte bestemmelser om transport av farlig gods i publikasjoner fra ADR /RID (vei / jernbane), IMDG (sjø) og IATA (luft).												
ADR/RID	<table> <tr> <td>Klasse</td> <td>8</td> <td>Klass. Kode</td> <td>C1</td> </tr> <tr> <td>Farenummer</td> <td></td> <td>Unntatte mengder</td> <td>LQ19 (3 liter)</td> </tr> <tr> <td>Varenavn</td> <td colspan="3">SINKKLORIDLØSNING</td> </tr> </table>	Klasse	8	Klass. Kode	C1	Farenummer		Unntatte mengder	LQ19 (3 liter)	Varenavn	SINKKLORIDLØSNING		
Klasse	8	Klass. Kode	C1										
Farenummer		Unntatte mengder	LQ19 (3 liter)										
Varenavn	SINKKLORIDLØSNING												
IMDG	<table> <tr> <td>Klasse</td> <td>8</td> <td>Marine pollutant</td> <td>Nei</td> </tr> <tr> <td>Subsidiary risks</td> <td></td> <td>EmS</td> <td>F-A, S-B</td> </tr> <tr> <td>Limited Quantities</td> <td>5 liter</td> <td>Flammepunkt</td> <td>>130 °C</td> </tr> </table>	Klasse	8	Marine pollutant	Nei	Subsidiary risks		EmS	F-A, S-B	Limited Quantities	5 liter	Flammepunkt	>130 °C
Klasse	8	Marine pollutant	Nei										
Subsidiary risks		EmS	F-A, S-B										
Limited Quantities	5 liter	Flammepunkt	>130 °C										

FELDER LODDEVANN ZD-PRO

Fortsettelse fra forrige side

Proper shipping name ZINC CHLORIDE SOLUTION

IATA Klasse 8 Subsidiary risks

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

YI-gruppe -

YI-tall

ETSENDE

MILJØSKADELIG

R-setninger

R-34 Etsende.
R-50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S-setninger

S-1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn.
S-7/8 Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares tørt.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S-28 Får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann og flytende såpe.
S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S-45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
S-60 Dette kjemikalie og dets emballasje skal behandles som spesialavfall.
S-61 Unngå utslipp til miljøet; Se helse-, miljø- og sikkerhets- (HMS) datablad for ytterligere informasjon.

Referanser

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, revidert juli 2002.
Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

Relevante risiko setninger

Relevante risikosekninger som inngår i produktets merking er oppgitt i punkt 15. R-setninger for komponenter angitt i punkt 2, som ikke inngår i produktets klassifisering og merking er: R-22 Farlig ved svelgning. R-36/37 Irriterer øynene og luftveiene.

Informasjonskilder

Produsentdatablad datert 17.09.2001. Informasjon innhentet fra produsent og andre kilder.

HMS Datablad utarbeidet og kvalitetssikret av Akre-Aas Miljøkjemi AS i henhold til forskrift om utarbeidelse og distribusjon av HMS datablad for farlige kjemikalier av 19/12-97, revidert 2002 i henhold til EU direktiver 91/155 EØF, 93/112/EØF, 1999/45/EF og 2001/58/EF.

Leverandørens anmerkninger

HMS-databladet er oppdatert og revidert i henhold til nye forskrifter. Revidert klassifisering og merking. Databladet er gjennomgående revidert i alle punkter.

Erstatter:

01.01.2004

Første gang utgitt: